

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 15 Μαρτίου 2018

Το καθεστώς βασικής ενίσχυσης για γεωργούς έχει εγγενείς περιορισμούς, δηλώνουν οι ελεγκτές της ΕΕ

Το καθεστώς βασικής ενίσχυσης (ΚΒΕ) για γεωργούς, το οποίο εισήχθη το 2015 στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής του 2013, έχει εγγενείς περιορισμούς, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι ελεγκτές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς βρίσκεται σε καλό δρόμο από άποψη λειτουργίας, αλλά ότι η συμβολή του στην απλούστευση, τη στόχευση και τη σύγκλιση των επιπέδων ενίσχυσης είναι περιορισμένη.

Σκοπός του ΚΒΕ είναι να προσφέρει στους γεωργούς στήριξη του βασικού εισοδήματός τους και να συμβάλει στη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων στην ΕΕ, χωρίς να στρεβλώνονται οι αποφάσεις όσον αφορά την παραγωγή. Πρόκειται για το μεγαλύτερο καθεστώς εισοδηματικής στήριξης της ΕΕ για γεωργούς, με ετήσιες δαπάνες ύψους περίπου 18 δισεκατομμυρίων ευρώ, ποσό που διανέμεται σε περίπου 4 εκατομμύρια γεωργούς.

Μολονότι η απλούστευση αποτέλεσε κατευθυντήρια αρχή στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του 2013, οι πολύπλοκοι κανόνες που διέπουν το ΚΒΕ και τις επιλέξιμες εκτάσεις συνεπάγονταν πολυάριθμες επιλογές και εξαιρέσεις, δηλώνουν οι ελεγκτές. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι κανόνες που επέλεξαν να εφαρμόσουν τα κράτη μέλη ενέτειναν την πολυπλοκότητα, επιδείνωσαν τον φόρτο των εθνικών διοικήσεων και έδωσαν σε ορισμένους γεωργούς τη δυνατότητα να αποκομίσουν απροσδόκητα κέρδη.

Με τη μεταρρύθμιση επεκτάθηκαν οι κατηγορίες γης για τις οποίες μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση, καθώς τα κράτη μέλη ακολούθησαν διαφορετικές προσεγγίσεις για τον ορισμό βασικών όρων, όπως η «γεωργική γη» και η «γεωργική δραστηριότητα», με σκοπό την καλύτερη στόχευση της στήριξης προς τους «ενεργούς» γεωργούς. Παράλληλα όμως μπορούν να ανακύψουν σημαντικά προβλήματα κατά την υλοποίηση. Οι επιλογές των κρατών μελών επηρέαζαν επίσης σημαντικά τον βαθμό ανακατανομής της στήριξης και οι γεωργοί μπορούσαν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να διατηρήσουν ιδιαίτερως υψηλά επίπεδα στήριξης, τα οποία απέρρεαν από παρελθόντα επίπεδα επιδότησης. Οι ελεγκτές υποστηρίζουν ότι, επειδή πρόκειται για καθεστώς που σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις εκτάσεις και όχι με το εισόδημα, η στήριξη του ΚΒΕ τείνει να ευνοεί τις μεγαλύτερες εκμεταλλεύσεις.

«Το καθεστώς βασικής ενίσχυσης αποτελεί σημαντική πηγή εισοδήματος για πολλούς γεωργούς, έχει όμως εγγενείς περιορισμούς», δήλωσε ο João Figueiredo, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Δεν λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, τη χρήση της γεωργικής γης ή τις ειδικές περιστάσεις που ισχύουν για την εκάστοτε εκμετάλλευση, ούτε βασίζεται σε ανάλυση της συνολικής εισοδηματικής κατάστασης των γεωργών».

Σκοπός του παρόντος δελτίου τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Τα συστήματα ελέγχου στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη μείωσαν σε μεγάλο βαθμό τον κίνδυνο εσφαλμένων υπολογισμών, και στο σύνολό τους οι πληρωμές δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις οι αξίες των δικαιωμάτων δεν είχαν υπολογιστεί με ακρίβεια, είχαν υπολογιστεί μόνο προσωρινά ή βάσει εκτιμήσεων. Η Επιτροπή παρείχε στα κράτη μέλη εκτενή καθοδήγηση, αν και δεν μπορούσε πάντοτε να διασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων ούτε διέθετε σημαντικά πληροφοριακά στοιχεία παρακολούθησης.

Όσον αφορά το τρέχον καθεστώς βασικής ενίσχυσης (που ισχύει μέχρι το 2020), οι ελεγκτές διατυπώνουν σειρά συστάσεων προς την Επιτροπή για την κατανομή και τον υπολογισμό των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, τις βασικές δικλίδες ελέγχου των εθνικών οργανισμών πληρωμών, τα συστήματα της Επιτροπής για τη διάδοση πληροφοριών στα κράτη μέλη και τον ρόλο των εθνικών οργανισμών πιστοποίησης.

Όσον αφορά την περίοδο μετά το 2020, οι ελεγκτές συνιστούν στην Επιτροπή να αναλύσει τους παράγοντες που επηρεάζουν το εισόδημα όλων των ομάδων γεωργών, τις ανάγκες τους για εισοδηματική στήριξη και την αξία των δημόσιων αγαθών που προσφέρουν οι γεωργοί. Η Επιτροπή πρέπει να συνδέσει ευθύς εξαρχής τα προτεινόμενα μέτρα με κατάλληλους επιχειρησιακούς στόχους και γραμμές αναφοράς, έναντι των οποίων να μπορούν να συγκρίνονται οι επιδόσεις.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Το ΚΒΕ εφαρμόζεται στο Βέλγιο, τη Δανία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Κροατία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο, τη Μάλτα, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία, την Πορτογαλία, τη Σλοβενία, τη Φινλανδία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Τα υπόλοιπα κράτη μέλη, τα οποία προσχώρησαν στην ΕΕ το 2004 ή το 2007, εφαρμόζουν παρόμοιο καθεστώς, μεταβατικής όμως φύσης, το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης.

Η ειδική έκθεση αριθ. 10/2018 με τίτλο «Καθεστώς βασικής ενίσχυσης για τους γεωργούς – σε καλό δρόμο από άποψη λειτουργίας, με περιορισμένη όμως συμβολή στην απλούστευση, τη στόχευση και τη σύγκλιση των επιπέδων ενίσχυσης» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.